Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Talousvaliokunta keskiviikko 14.02.2024 klo 11.00 / E 58/2023 vp / Lausuntopyyntö

E 58/2023 vp Valtioneuvoston selvitys: Suomen avaintavoitteet EU-vaalikaudelle 2024–2029

Valtioneuvosto määrittelee valtioneuvoston selvityksessä E 58/2023 vp avaintavoitteet seuraavalle EU-vaalikaudelle 2024–2029. Lisäksi valtioneuvosto tulee esittämään vuosittain konkreettisen EU-vaikuttamisstrategian Suomen edun kannalta keskeisistä EU-kysymyksistä.

Keskeiset huomiot

Suomen Yrittäjät tukee pääosin Suomen kantaa avaintavoitteiksi EU-vaalikaudelle 2024–2029. Voimme pitkälti yhtyä Suomen pääprioriteetteihin, jotka ovat Euroopan strategisen kilpailukyvyn vahvistaminen, Euroopan kokonaisturvallisuuden parantaminen ja puhtaan siirtymän sekä biotalouden ja kiertotalouden mahdollisuuksien edistäminen. Yhdymme niin ikään näkemykseen siitä, että tulevalla EU:n monivuotisella rahoituskehyksellä tulisi edistää edellä mainittujen painopisteiden toteutumista.

Näkemyksemme mukaan Suomen kanta muuttoliikkeen hallintaan on kuitenkin liian yksipuolinen, eikä siten ole kaikilta osin Suomen tai Euroopan edun mukainen. Valtioneuvoston selvityksen mukaan Suomi näkee muuttoliikkeen lähinnä haitallisena ilmiönä. Kannassa ei oteta huomioon Suomessa ja koko EU:ssa tapahtuvaa väestön ikääntymistä, sen vaikutusta väestökehitykseen ja esimerkiksi työvoiman saatavuuteen. Lisäksi kannassa ei esimerkiksi tunnisteta sitä, että maahanmuuton kasvu helpottaisi julkisentalouden haasteita maahanmuuttajien osallistuessa esimerkiksi eläkkeiden ja vanhentuvan väestön hoivan kustannuksiin. Mielestämme Suomen kannassa tulisi tunnistaa myös muuttoliikkeeseen liittyvät positiiviset seikat.

Suomen Yrittäjät korostaa EU-edunvalvonnassa laaja-alaista ennakkovaikuttamista. Suomen avaintavoitteet kohdistuvat nyt lähinnä Eurooppa-neuvoston strategisen ohjelmaan ennakkovaikuttamiseen. Samaan aikaan tulisi kuitenkin ottaa huomioon se, että tulevan komission työohjelmaa

valmistellaan parhaillaan komissiossa. Vaikuttamisen tulisi kohdistua myös tähän työhön ja jatkuvaan vaikuttamiseen tulisi varata riittävät resurssit.

Painotamme jatkuvan vaikuttamisen merkitystä erityisesti konkreettisten tavoitteiden onnistumisen varmistamiseksi. Tällaisia Suomen kannalta keskeisiä konkreettisia tavoitteita tulee olla muun muassa sisämarkkinoiden toimivuuden parantaminen painottamalla lainsäädännön laatua määrän sijaan ja hillitsemällä jäsenvaltioiden välistä valtiontukikilpailua. Laadukas sääntely on kriittinen tekijä pk-yritysten menestymiselle samaan tapaan, kuin Suomen kaltaiselle pienelle avoimelle taloudelle toimivat sisämarkkinat ovat kriittinen menestymisedellytys.

Pidämme tärkeänä myös sitä, että modernisoitaessa koheesiopolitiikkaa Suomi nostaa keskiöön Euroopan unionin ulkoraja-alueiden merkityksen ja niiden toimintaedellytysten turvaamisen. Erityisesti vallitsevassa geopoliittisessa tilanteessa Suomen tulee nostaa esiin Itä- ja Pohjois-Suomen merkitystä EU:n kokonaisturvallisuudelle.

Suomen Yrittäjät katsoo, että Suomessa tulisi tehostaa kansallisten edunvalvontaresurssien käyttöä. Mielestämme Suomen yhteisten tavoitteiden edistämiseksi tulisi nykyistä suunnitelmallisemmin tehdä yhteistyötä ja hyödyntää kaikkien suomalaisten toimijoiden EU-edunvalvontatyötä silloin kun eri tahojen näkemykset ovat riittävän yhtenevät. Kansallisten edunvalvontaresurssien käytön tehostamiseksi valtioneuvoston ja muiden toimijoiden tulisi lisätä yhteistyötä erityisesti varhaisen vaiheen vaikuttamisessa. Tämä edellyttää nykyistä avoimempaa tiedonkulkua ja keskustelua eri toimijoiden välillä.

Suomen Yrittäjät

Petri Malinen
ekonomisti